

ADRODDIAD I'R CABINET

2 MEHEFIN 2015

Aelod Cabinet: CYNGHORYDD PEREDUR JENKINS, AELOD CABINET - ADNODDAU

Pwnc: RHAGLEN GYFALAF 2014/15 – 2016/17

Swyddog Cyswllt: DAFYDD L EDWARDS – PENNAETH CYLLID

Y penderfyniad a geisir / Pwrpas yr adroddiad

Derbyn yr adroddiad ar adolygiad diwedd blwyddyn (sefyllfa 31 Mawrth 2015) o'r rhaglen gyfalaf, a chymeradwyo'r ariannu addasedig a gyflwynir yn rhan 2.2 – 2.5 o'r adroddiad, sef:

- lleihad £478,000 yn yr angen am grantiau a chyfraniadau;
 - cynnydd £17,000 mewn defnydd o dderbyniadau cyfalaf;
 - lleihad £195,000 mewn defnydd o gyfraniadau refeniw;
 - cynnydd £169,000 mewn defnydd o gronfeydd.
-

Cyflwyniad / Crynodeb

Prif ddiben yr adroddiad yw cyflwyno'r rhaglen ddiwygiedig a chymeradwyo'r ffynonellau ariannu perthnasol fel rhan o broses cau cyfrifon 2014/15. Mae'r adroddiad mewn 3 rhan:

Rhan 1: Dadansoddiad fesul Adran o'r rhaglen gyfalaf £92m am y 3 blynedd 2014/15 – 2016/17.

Rhan 2: Eglurhad o ffynonellau ariannu'r lleihad net oddeutu £0.487m ers yr adolygiad diwethaf.

Y Cabinet sydd wedi'i awdurdodi i addasu'r rhaglen gyfalaf, felly ym mharagraff 2.6 gofynnir am gymeradwyaeth i'r rhaglen (rhan 1) a'i ariannu (rhan 2).

Mae gweddill yr adroddiad er gwybodaeth:

Rhan 3: Symudiadau o 2014/15 i 2015/16, a phroffil gwariant.

Prif Gasgliadau:

Y prif gasgliadau sydd yn codi o'r sefyllfa derfynol yw:

- Llwyddodd y Cyngor i wario bron i £37m ar gynlluniau cyfalaf yn 2014/15, ac y mae wedi denu dros £19m o grantiau penodol i'w ariannu.
- Bydd £15m o gyllideb gwariant yn llithro o 2014/15 i 2015/16, o'i gymharu â'r llithriad o £9.07m ar ddiwedd 2013/14. Er hynny, ni welir colled mewn grant, nac unrhyw ffynhonnell ariannu arall.

Rhesymau dros argymell y penderfyniad

Rhaid sicrhau trefniadau ariannu priodol ar gyfer cynlluniau'r Cyngor i wario cyfalaf, a rhaid i'r Cabinet gymeradwyo'r rhaglen gyfalaf a'r ffynonellau ariannu.

Mater o drefn yw ymgorffori ariannu trwy grant, ond hefyd mae angen delio gyda sefyllfaoedd lle bu newid rhwng blynyddoedd mewn proffil gwario a gwerth cyfraniadau a derbyniadau cyfalaf.

Argymhellir yma gamau er mwyn sicrhau ffynonellau ariannu pendant am gynlluniau cyfalaf 2014/15 - 2016/17, ac yn arbennig y symudiadau o 2014/15 i 2015/16.

Ystyriaethau perthnasol

Materion technegol ynghylch ariannu'r cynlluniau sydd gerbron ac mae ymhlygiadau a dadleuon eisoes wedi'u cyfarch wrth fabwysiadu'r cynlluniau cyfalaf unigol.

Adroddir ar oedi gyda rhai cynlluniau penodol (rhan 3), a gallasai'r pwyllgor craffu perthnasol ddewis asesu effaith yr ail-broffilio ar wasanaethau sydd wedi ymdopi'n hirach gyda'r "hen" asedau.

Camau nesaf ac amserlen

Gweithredu ar yr argymhellion i ariannu'r rhaglen fel bydd modd i'r Adran Cyllid symud ymlaen i gau cyfrifon ariannol y Cyngor ar gyfer 2014/15, gan gyhoeddi'r datganiadau statudol erbyn diwedd mis Mehefin.

Barn yr aelod lleol

Dim yn berthnasol.

Barn y swyddogion statudol

Y Prif Weithredwr:

Rwy'n nodi cynnwys yr adroddiad a'r ffaith ei fod yn cynnwys sicrwydd am reolaeth o'r rhaglen a hefyd y ffaith nad oes unrhyw adnoddau wedi eu colli yn sgil unrhyw lithro. Mater ddylai gael sylw yw i ba raddau y mae unrhyw un o'r amryw o lithriadau a nodir yn yr adroddiad wedi effeithio ar ddeilliannau i drigolion. Awgrymaf y gallai hyn fod yn bwnc i wneud ymchwil iddo er gweld a oes yna unrhyw faterion yno y dylid eu craffu.

Y Swyddog Monitro:

Dim sylwadau i'w hychwanegu o safbwynt priodoldeb.

Y Pennaeth Cyllid:

Rwyf wedi cydweithio gyda'r Aelod Cabinet i baratoi'r adroddiad yma ac yn cadarnhau'r cynnwys.

Atodiadau

Dim

1 RHAGLEN GYFALAF 2014/15 i 2016/17

1.1 Gweler isod gymhariaeth o'r rhaglen gyfalaf hyd at ddiwedd Mawrth 2015 yn erbyn y sefyllfa diwedd Rhagfyr 2014:

CYMHARIAETH RHWNG Y TRYDYDD CHWARTER A DIWEDD Y FLWYDDYN ARIANNOL

	ADOLYGIAD DIWEDD RHAGFYR				ADOLYGIAD DIWEDD BLWYDDYN				CYNNYDD / (LLEIHAD) ERS Y CHWARTER DIWETHAF
	2014/15	2015/16	2016/17	CYFANSWM	2014/15	2015/16	2016/17	CYFANSWM	
ADRAN	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000
Adnoddau Dynol	9	160	0	169	3	167	0	170	1
Addysg	5,217	17,649	13,333	36,199	4,905	16,013	15,275	36,193	(6)
Cyllid	898	954	0	1,852	788	976	0	1,764	(88)
Economi a Chymuned	5,698	4,037	610	10,345	4,746	4,891	610	10,247	(98)
Tai	2,808	2,211	0	5,019	2,870	2,180	0	5,050	31
Oedolion, Iechyd a Llesiant	1,030	1,641	0	2,671	930	1,744	0	2,674	3
Plant a Theuluoedd	550	0	0	550	556	0	0	556	6
Priffyrdd a Bwrdeistrefol	6,677	3,609	989	11,275	6,164	4,205	989	11,358	83
Rheoleiddio	17,881	5,778	58	23,717	15,176	8,169	58	23,403	(314)
Ymgynghoriaeth	569	18	0	587	464	18	0	482	(105)
CYFANSWM	41,337	36,057	14,990	92,384	36,602	38,363	16,932	91,897	(487)

2 NEWIDIADAU I'R FFYNONELLAU ARIANNU

2.1 Mae lleihad net o £0.487m yn y gyllideb ar gyfer y rhaglen gyfalaf tair blynedd ers y sefyllfa trydydd chwarter. Nodir isod y ffynonellau ariannu arfaethedig ar gyfer hyn:

FFYNHONNELL ARIANNU	ADOLYGIAD DIWEDD RHAGFYR			ADOLYGIAD DIWEDD BLWYDDYN			CYNNYDD/ (LLEIHAD) £000
	2014/15 £'000	2015/16 £'000	2016/17 £000	2014/15 £'000	2015/16 £'000	2016/17 £000	
Benthyca gyda chefnogaeth	4,122	6,630	6,543	4,122	6,630	6,543	0
Benthyca heb gefnogaeth	6,539	7,562	1,329	4,472	6,156	4,802	0
Grantiau a Chyfraniadau	21,324	10,216	5,861	19,704	12,889	4,330	(478)
Derbyniadau Cyfalaf	1,866	1,461	0	1,873	1,471	0	17
Refeniw Adrannol a Chorfforaethol	2,508	3,552	0	2,303	3,562	0	(195)
Cronfa Cyfalaf	866	4,029	200	156	4,739	200	0
Cronfeydd Adnewyddu ac Eraill	4,112	2,607	1,057	3,972	2,916	1,057	169
CYFANSWM	41,337	36,057	14,990	36,602	38,363	16,932	(487)
CYFANSWM 3 MLYNEDD			92,384			91,897	

2.2 Grantiau a Chyfraniadau

Mae yna leihad net o £478,000 yn y dull yma o ariannu, yn bennaf oherwydd:

- **Cronfa Trafnidiaeth Leol (Adran Rheoleiddio)- (£176,640) yn 2014/15**
Ariannwyd gwaith dichonoldeb ar gynlluniau A496 cyffordd Maentwrog/Blaenau Ffestiniog a Llanbedr drwy ddefnyddio £171,000 o grant Llywodraeth. Mae'r cynlluniau yma wedi costio llai na'r amcan gwreiddiol, sydd wedi arwain at leihad yn y grant angenrheidiol.
- **Cynlluniau Mawr (Adran Rheoleiddio) – (£97,810) yn 2014/15**
Ariannwyd gwaith sylweddol (dros £1.276m hyd yma) ar gynllun gwella ffordd rhwng Pontbren a Nantygwenlli drwy ddefnyddio o grant Trafnidiaeth Leol a Menter Benthyca Llywodraeth Leol y Llywodraeth. Mae'r cynlluniau yma wedi costio llai na'r amcan gwreiddiol, sydd wedi arwain at leihad yn y grant angenrheidiol.
- **Cyfleusterau Harbwr a Traeth Pwllheli (Adran Economi a Chymuned) - (£50,000) yn 2014/15**
Grant gan Croeso Cymru (y Llywodraeth) wedi ei drosglwyddo allan o'r rhaglen gyfalaf i ariannu gwariant refeniw cymwys i'r cynllun uchod.
- **Cynllun Adfywio Canol Blaenau Ffestiniog (Adran Economi a Chymuned) – (£38,670) yn 2014/15**
Tanwariant ar y cynllun uchod wedi arwain at leihad yn y grant angenrheidiol gan y Llywodraeth.

2.3 Derbyniadau Cyfalaf

Cynnydd net o £17,000 mewn defnyddio o dderbyniadau cyfalaf yn bennaf i ariannu costau gwerthu eiddo'r Cyngor gan yr Uned Eiddo (Adran Rheoleiddio).

2.4 Refeniw Adrannol a Chorfforaethol

Lleihad net o £195,000 yn y defnydd o refeniw adrannol, yn bennaf gan yr **Adran Priffyrdd a Bwrdeistrefol yn 2014/15** -

- **Capio Cell 4 Ffridd Rasmus (£120,000)** (gweler hefyd 2.5 isod)
Defnydd o gronfa fewnol yn hytrach nag ariannu yn uniongyrchol o gyfraniad refeniw.
- **Cynlluniau Dŵr ar y Ffyrdd (£40,000)**
Roedd yr Adran wedi bwriadu defnyddio refeniw adrannol fel ariannu cyfatebol ar gyfer denu grant gan y Llywodraeth i wireddu cynllun gwella system dŵr wyneb ym Mhenisarwaun. Nid oes cadarnhad wedi ei dderbyn am y grant, felly mae'r defnydd o'r refeniw adrannol wedi cael ei dynnu'n ôl am rŵan.
- **Canolfan Adennill Deunyddiau Meirionnydd (£30,000)** (gweler hefyd 2.5 isod)
Defnydd o gronfa fewnol, yn hytrach nac ariannu yn uniongyrchol o gyfraniad refeniw.

2.5 Cronfeydd Adnewyddu ac Eraill

Cynnydd net o £169,000 yn y dull yma o ariannu, yn bennaf oherwydd y cynlluniau canlynol:

- **Biniau Gwastraff (Adran Priffyrdd a Bwrdeistrefol) – £142,320 yn 2014/15**
Defnydd uwch o Gronfeydd Adnewyddu i ariannu pryniant biniau gwastraff, gweddillol a masnachol, oherwydd yr angen i adnewyddu yn gynharach na ragwelwyd yn wreiddiol.
- **Capio Cell 4 Ffridd Rasmus (Adran Priffyrdd a Bwrdeistrefol) – £120,000 yn 2014/15** (gweler hefyd 2.4 uchod)
Defnydd o gronfa gwastraff penodol i'r pwrpas, yn hytrach na drwy refeniw.
- **Canolfan Adennill Deunyddiau Meirionnydd – £30,000** (gweler 2.4 uchod)
Defnydd o gronfa benodol i'r pwrpas, yn hytrach na drwy refeniw.
- **Prosiect VOIP (Voice Over Internet Protocol) (Adran Gyllid) - (£90,030) yn 2014/15**
Lleihau defnydd cyfalaf o'r gronfa benodol ar gyfer yr elfen cyfalaf o'r cynllun yma.

2.6 Argymhelliad

Gofynnir i'r Cabinet dderbyn y rhaglen gyfalaf diwygiedig ar gyfer 2014/15 i 2016/17 a chymeradwyo'r ffynonellau ariannu perthnasol (manylion yn para. 2.2 i 2.5 uchod), sef:

- lleihad £478,000 yn yr angen am grantiau a chyfraniadau;
- cynnydd £17,000 mewn defnydd o dderbyniadau cyfalaf;
- lleihad £195,000 mewn defnydd o gyfraniad refeniw;
- cynnydd £169,000 mewn defnydd o gronfeydd.

3 PROFFILIAU GWARIANT BLYNYDDOL

3.1 Cyfanswm lefel yr ail-broffilio yn y rhaglen gyfalaf o 2014/15 hyd at 2016/17 yw £14,972,330 o'i gymharu â £10,785,470 roedd wedi'i adnabod erbyn yr adolygiad trydydd chwarter. Mae'r ffigyrau yn rhan 1 o'r adroddiad yn adlewyrchu hyn.

3.2 Mae'r prif lithriadau fel a ganlyn –

Cynlluniau wedi'u hariannu o adnoddau'r Cyngor:-

- Adeiladau Dros Dro Ysgolion (Adran Addysg/Uned Eiddo) £669,670
- Cronfa Fflyd y Cyngor (Adran Priffyrdd a Bwrdeistrefol) £620,120
- System Rheoli Gofal Cymunedol (Adran Oedolion, Iechyd a Llesiant) £572,500
- System 'EDRMS' (*Electronic Document and Records Management System*) (Adran Oedolion, Iechyd a Llesiant) £508,250
- Cynlluniau Rheoli Carbon Adeiladau'r Cyngor (Adran Rheoleiddio/Uned Eiddo) £378,080
- Adnewyddu Offer Technoleg Gwybodaeth y Cyngor (Adran Gyllid) £323,960
- Adleoli Gwasanaeth Dydd Segontiw (Adran Oedolion, Iechyd a Llesiant) £301,260
- Cerbydau Uned Darparu Priffyrdd (Adran Priffyrdd a Bwrdeistrefol) £283,000
- Trofeydd Twnnel Llanberis (Adran Rheoleiddio) £150,000
- Canolfan Adennill Deunyddiau Meirionnydd (Adran Priffyrdd a Bwrdeistrefol) £122,940

Cynlluniau wedi'u hariannu (yn rhannol) drwy grantiau penodol:-

- Pont Briwet, Penrhyndeudraeth (Adran Rheoleiddio) £3,723,580
(*erys elfen o risg ariannol i'r Cyngor gyda'r cytundeb, sy'n destun trafodaethau cyfredol rhwng y partïon*).
- Academi Hwyllo Pwllheli (Adran Economi a Chymuned) £1,929,610
- Amgueddfa Oriol Gwynedd (Adran Economi a Chymuned) £1,181,970
- Ysgol Bro Llifon (Adran Addysg) £1,099,000
- Ysgol Hafod Lon Newydd (Adran Addysg) £717,150

3.3 Ni fydd yr ail-broffilio uchod yn golygu unrhyw golled mewn grant.

3.4 Mae amrywiol resymau dilys tu ôl i'r ail-broffilio mewn sawl achos, ond gall yr oedi cyn gweithredu'r cynlluniau yma olygu bod defnyddwyr gwasanaethau yn ymdopi'n hirach gyda'r asedau cyfredol heb eu gwella.

3.5 Serch y lefel llithriadau uchod, bu gwir wariant yr holl adrannau ar eu cynlluniau cyfalaf ar ddiwedd y flwyddyn bron yn £37miliwn.